

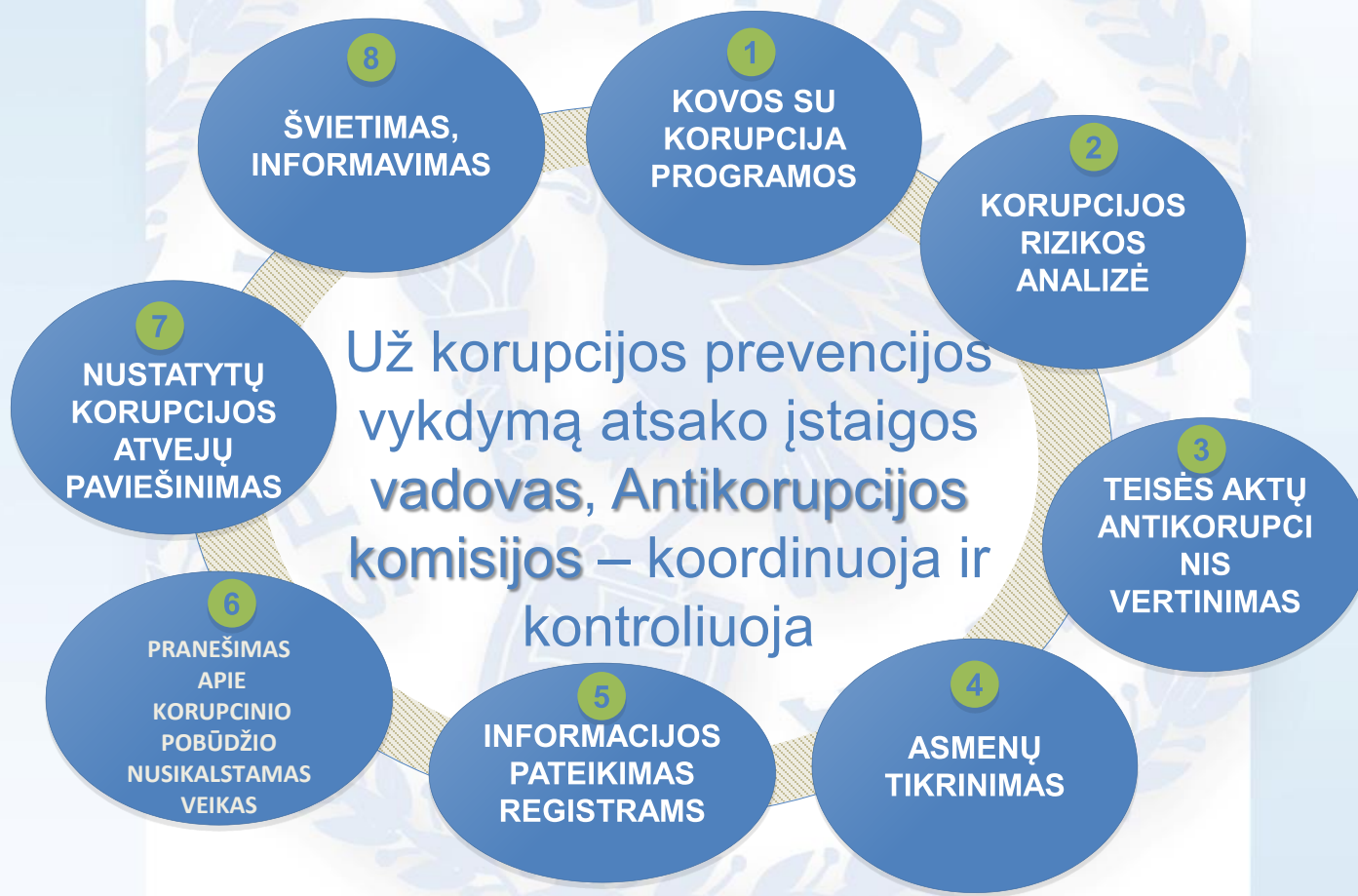

KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS NUSTATYMAS

KORUPCIJOS PREVENCIJOS PRIEMONĖS

KORUPCIJOS RIZIKOS ANALIZĒS ATLIKIMAS SUSIDEDA IŠ:

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo procedūrą REGLAMENTUOJA:

01

Lietuvos
Respublikos
Korupcijos
prevencijos
įstatymas

02

Korupcijos rizikos
analizės atlikimo
tvarka, patvirtinta
LRV 2002m. spalio 8
d. nutarimu Nr. 1601

03

Valstybės ar
savivaldybės įstaigų
veiklos sričių, kuriose
egzistuoja didelė KPT,
nustatymo
rekomendacijos

Pagrindinės sąvokos

- Korupcijos pasireiškimo tikimybė (KPT)

- Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas (KPT nustatymas)

- Korupcijos rizikos veiksniai

KUR?

turi būti atliekamas korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas?

Valstybės ir savivaldybės institucijose ir įstaigose

Viešosiose įstaigose, kurių vienas iš steigėjų yra valstybės ar savivaldybės institucija ar įstaiga

Įmonėse, kuriose valstybei ar savivaldybei priklausančios akcijos suteikia daugiau kaip 50 % balsų

KAS?

Įstaigoje turi atlikti korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą?

Valstybės ar savivaldybės įstaigų vadovai, struktūriniai padaliniai arba asmenys, vadovo įgalioti vykdyti korupcijos prevenciją ir kontrolę.

Siekiant, kad KPT nustatymo procedūra būtų atlikta kokybiškai, jos metu būtų nustatyti visi galimi korupcijos rizikos veiksniai, valstybės ar savivaldybės įstaigos vadovybė privalo užtikrinti, kad KPT nustatymo procedūrą:

- vykdytų žinių ir patirties turintys darbuotojai;
- vykdančioms darbuotojams būtų sudarytos sąlygos laiku gauti visą reikiamą informaciją;
- vykdančios darbuotojai turėtų pakankamai laiko atlikti darbams susijusiems su KPT nustatymo procedūra.

Rekomenduojame planuoti KPT atlikimo procesą.

ANTI KORUPCIJOS KOMISIJA

Užtikrina antikorpčinės priemonės vykdymo kontrolę

Svarsto (derina) Savivaldybės išvados dėl veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, projektą

Teikia pasiūlymus nustatytiems korupcijos rizikos veiksniams valdyti, sumažinti ir (ar) pašalinti.

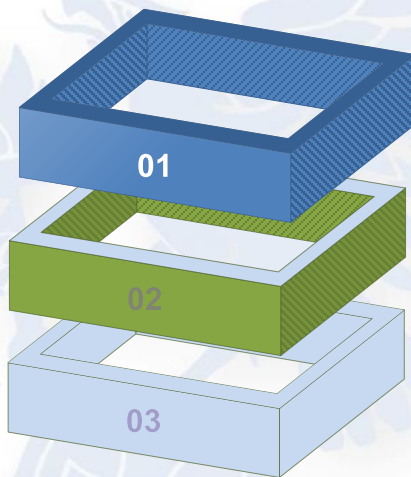
Įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo procesą galima skirstyti į šiuos etapus:

I etapas.

Įstaigos veiklos sričių atitikties Korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 3 dalyje nustatytiems kriterijams nustatymas;

III etapas.

Motyvuotos išvados dėl įstaigos veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, surašymas.

II etapas.

Nustatytų įstaigos veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, įvertinimas;

I Etapas

KPT nustatymas

Įstaigos veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymas

I Etapas (i)

Identifikuojamos visos įstaigos veiklos sritys

Veiklos
sričių
pavyzdys

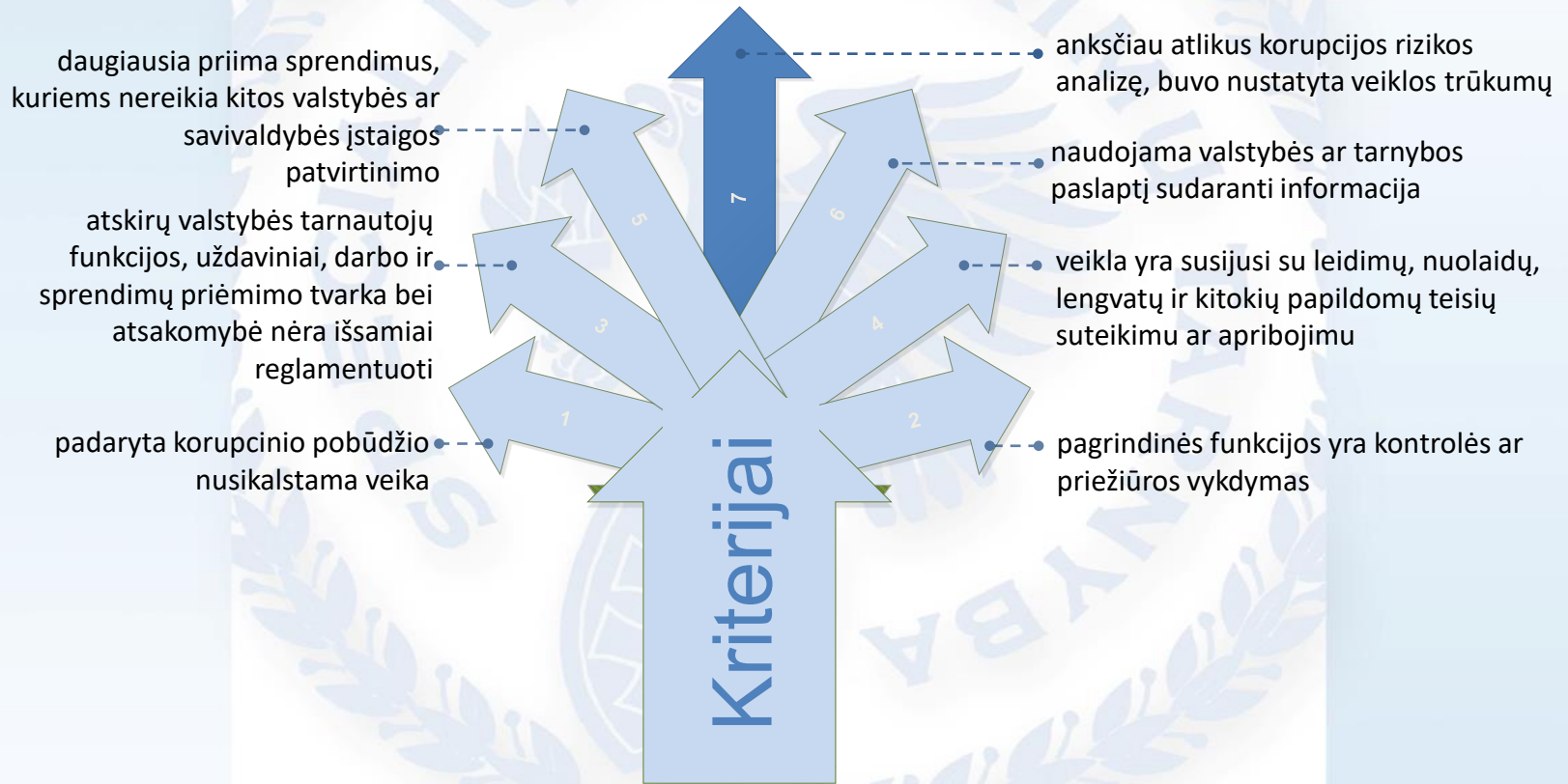
- viešųjų pirkimų planavimas, organizavimas, vykdymas;
- valstybės paslapties naudojimas;
- turto valdymas ir naudojimas;
- kt.

Valstybės ar savivaldybės įstaigos veiklos sritimi laikytina įstaigos atliekama procedūra teisės aktuose įstaigai pavestai funkcijai atlikti

I Etapas (ii)

Valstybės ar savivaldybės įstaigos veiklos sritis priskiriama prie sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, jeigu atitinka bent vieną Korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje nustatytą kriterijų

I etapas

Įstaigos veiklos sričių atitikties Korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 3 dalyje nustatytiems kriterijams nustatymas

1) Padaryta korupcinio pobūdžio nusikalstama veika

- nustatoma ar per analizuojamąjį laikotarpį Savivaldybėje buvo užfiksuoti KPI 2 straipsnio 2 dalyje nurodytų korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų atvejai.
- nustatoma, ar įstaigoje buvo užfiksuoti kitų tapataus pobūdžio, tačiau mažiau pavojingų teisės pažeidimų, už kuriuos numatyta administracinė ar tarnybinė atsakomybė, atvejai.

Rekomenduojama vertinant atitiktį kriterijui, **neatsižvelgti** į minėtų neteisėtų veikų tyrimo baudžiamojo **proceso** (administracinio teisės pažeidimo bylos nagrinėjimo ar tarnybinio nusižengimo **tyrimo**) **stadiją**.

1 etapas

Istaigos veiklos sričių atitikties Korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 3 dalyje nustatytiems kriterijams nustatymas

2) Pagrindinės funkcijos yra kontrolės ar priežiūros vykdymas

- nustatoma, ar įstaigai suteikti įgaliojimai vykdyti veiklą, skirtą prižiūrėti, kaip jiems nepavaldūs fiziniai ir / ar juridiniai asmenys laikosi įstatymų, kitų teisės aktų reikalavimų;
- nustatoma ar įstaigai suteikti įgaliojimai vykdyti kontrolės funkcijas, nesusijusias su įstaigos vidaus administravimu;

Rekomenduojama vertinant atitikti kriterijui neatsižvelgti ar šie įgaliojimai suteikti įstaigai, atskiram įstaigos padalinii, pavaldžiai įstaigai ar atskiriems įstaigos valstybės tarnautojams ar darbuotojams.

1 etaps
Īstaigos veiklos sričių atitikties Korupcijas prevencijas įstatymo 6 straipsnio 3 dalyje
nustatytiems kriterijams nustatymas

3) Atskirų valstybės tarnautojų funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka bei atsakomybė nėra išsamiai reglamentuoti.

- nustatoma, ar valstybės tarnautojų ar darbuotojų įgyvendinami uždaviniai, vykdomos funkcijos, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka apibrėžti (pakankamai apibrėžti) įstaigos priimtuose administraciniuose aktuose, planavimo dokumentuose ir pan.
- nustatoma ar įstaigos valstybės tarnautojams ar darbuotojams nesuteikti per platus įgaliojimai priimti sprendimus savo nuožiūra;
- nustatoma ar teisės aktuose įtvirtinta valstybės tarnautojų ar darbuotojų priimamų administracinių sprendimų ar veiklos kontrolės tvarka;
- nustatoma ar valstybės tarnautojų ar darbuotojų atsakomybė apibrėžta (pakankamai apibrėžta) įstaigos teisės aktuose ir kt.

I etapas

Ištaigos veiklos sričių atitikties Korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 3 dalyje nustatytiems kriterijams nustatymas

4) Veikla yra susijusi su leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu.

- nustatoma ar įstaigai suteikti įgaliojimai išduoti leidimus, licencijas, suteikti nuolaidas, lengvatas ir kitokias papildomas teises (atsisakyti jas išduoti, sustabdyti, panaikinti jų galiojimą ir kt.);
- nustatoma ar įstaigai suteikti įgaliojimai konstatuoti, nagrinėti teisės pažeidimus ir priimti sprendimus dėl teisines atsakomybės taikymo;

I etapas

Istaigos veiklos sričių atitikties Korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 3 dalyje nustatytiems kriterijams nustatymas

5) Daugiausia priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo.

- nustatoma ar įstaigai suteikti įgaliojimai savarankiškai priimti sprendimus, susijusius su valstybės ar savivaldybės turto valdymu, naudojimu ir disponavimu juo, su viešaisiais pirkimais ir pan.
- nustatoma ar įstaigai suteikti įgaliojimai savarankiškai priimti sprendimus administracinio reglamentavimo, administracinių paslaugų teikimo, viešųjų paslaugų teikimo administravimo srityje;

Rekomenduojama vertinant atitiktį kriterijui **neatsižvelgti** ar šie įgaliojimai suteikti įstaigai, atskiram įstaigos padaliniiui, pavaldžiai įstaigai ar atskiriems įstaigos valstybės tarnautojams ar darbuotojams.

I etapas

Įstaigos veiklos sričių atitikties Korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 3 dalyje nustatytiems kriterijams nustatymas

6) Naudojama valstybės ar tarnybos paslaptį sudaranti informacija.

- nustatoma, ar įstaigos veikla susijusi su informacijos įslaptinimu ar išslaptinimu;
- nustatoma, ar įstaigos veikla susijusi su įslaptintos informacijos naudojimu ar jos apsauga;
- nustatoma, ar atskiri įstaigos darbuotojai yra įslaptintos informacijos rengėjai arba gavėjai.

I etapas

*Įstaigos veiklos sričių atitikties Korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 3 dalyje nustatytiems kriterijams
nustatymas*

7) Anksčiau atlikus korupcijos rizikos analizę, buvo nustatyta veiklos trūkumų.

- nustatoma ar STT buvo atlikusi korupcijos rizikos analizę įstaigoje ir jos vadovui pateikė išvadą dėl korupcijos rizikos analizės.

Rekomenduojama laikyti, kad įstaigos veikla atitinka šį kriterijų, jei STT pateiktoje išvadoje buvo nurodyti konkretūs įstaigos veiklos trūkumai ir teiktos rekomendacijos jiems šalinti.

I etapas

Įstaigos veiklos sričių atitikties Korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 3 dalyje nustatytiems kriterijams nustatymas

STT raštas „Dėl KPT nustatymo 2019 metais“

2019-05-23, Nr. 4-01-4811

II etapas

**Įstaigos veiklos sričių, kuriose
egzistuoja didelė korupcijos
pasireiškimo tikimybė, įvertinimas**

II Etapas (i)

Kurią sritį vertinti?

Rekomenduojame nerečiau kaip kartą per penkerius ar trejus metus įvertinti visas įstaigos veiklos sritis, o kiekvienais metais įvertinti 3-4 veiklos sritis, kuriose yra daugiausiai korupcijos rizikos veiksnių

Konkrečiai įstaigos veiklos sričiai priskiriant korupcijos rizikos veiksnius, atsižvelgtina į Korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 3 ir 5 dalyse esančius kriterijus į šias aplinkybes:

- ar atliekant įstaigai priskirtas funkcijas priimti visi įstatymų įgyvendinamieji teisės aktai, kurie pavesti priimti šiai įstaigai
- ar įstaigos priimtuose įstatymų įgyvendinamuosiuose teisės aktuose nustatyta sprendimų priėmimo tvarka yra skaidri ir pakankama, ar joje nesuteikiama per daug įgaliojimų įstaigos valstybės tarnautojams ar jiems prilygintiems asmenims veikti savo nuožiūra ir nenustatoma perteklinių reikalavimų
- ar įstaigos priimtuose įstatymų įgyvendinamuosiuose teisės aktuose įtvirtinta vidaus kontrolės tvarka, ar vidaus kontrolės sistema veikia tinkamai
- ar atliekant įstaigai priskirtas funkcijas laikomasi teisės akty, sutarčių nustatytos tvarkos, reikalavimų ir terminų
 - ar yra kitų korupcijos rizikai reikšmingų duomenų

Nustačius, jog įstaigos veiklos sritys atitinka bent **vieną** iš KPI 6 straipsnio 3 dalyje įtvirtintų kriterijų

01

šias sritis lygina su padėtimi, kuri turėtų būti pagal pasirinktus vertinimo kriterijus (įstaigos teisinį statusą nustatančiuose, įstaigos veiklą ar atskirų funkcijų atlikimą reglamentuojančiuose įstatymuose, kituose teisės norminiuose aktuose įtvirtintus įpareigojimus ir teises prievoles

nustato **konkrečius korupcijos rizikos veiksnius** įstaigos veiklos srityje

02

Įgalioti subjektai

03

Įstaiga įvertina, kaip yra korupcijos rizikos veiksniai valdomi, ar pakanka kontrolės procedūrų, ar būtina imtis papildomų priemonių, ir nustato šių priemonių įgyvendinimą.

ger nec odio.
libero. Sed
dapibus
ed nisi.

Vertinant veiklos sritis, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, **rekomenduojame** naudoti **pavyzdinį įstaigos veiklos analizavimo klausimyną**, pateiktą STT direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2-170 patvirtintų Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijų **priede**.

Pažymėtina, kad minėtas klausimynas yra bendro pobūdžio.

Rekomenduojame vertinant KPT klausimyną **pritaikyti** konkrečios įstaigos veiklos srities specifikai.

PAVYZDYS

Vadovaudamasis LR Korupcijos prevencijos įstatymu ir LR Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601, Savivaldybės administracijos **Z skyriaus darbuotojas Vardenis Pavardenis** atliko korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą Savivaldybės veiklos srityje:

daugiabučių bendrojo naudojimo objektų administratorių bei kitų valdytojų veiklos priežiūra ir kontrolė.

PAVYZDYS

Analizuotas laikotarpis – 2017-01-01–2018-01-01.

Atliekant korupcijos pasireiškimo tikimybę vertinta veiklos sritis:

Savivaldybės veikla jai vykdant daugiabučių bendrojo naudojimo objektų administratorių bei kitų valdytojų veiklos priežiūrą ir kontrolę, atitinka KPĮ 6 str. 3 d. 4 p. numatytus 2 ir 5 kriterijus.

(pagrindinės funkcijos yra kontrolės ar priežiūros vykdymas; daugiausia priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo).

PAVYZDYS

Atlikti veiksmai:

Atliekant Savivaldybės veiklos, susijusios su daugiabučių bendrojo naudojimo objektų administratorių ir kitų valdytojų veiklos priežiūra ir kontrole vertinimą, **analizuoti administraciniai aktai:**

1) Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas;

2) Pavyzdinės Butų ir kitų patalpų savininkų bendrijų valdymo organų, jungtinės veiklos sutartimi įgaliotų asmenų ir savivaldybės vykdomosios institucijos paskirtų bendrojo naudojimo objektų administratorių veiklos, susijusios su įstatymų ir kitų teisės aktų jiems priskirtų funkcijų vykdymu, priežiūros ir kontrolės pavyzdinės taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. liepos 24 d. įsakymu Nr. D1-612.

3) [Butų ir kitų patalpų savininkų bendrijų valdymo organų, jungtinės veiklos sutartimi įgaliotų asmenų ir savivaldybės vykdomosios institucijos paskirtų bendrojo naudojimo objektų administratorių veiklos, susijusios su įstatymų ir kitų teisės aktų jiems priskirtų funkcijų vykdymu, priežiūros ir kontrolės taisyklės](#), patvirtintos savivaldybės Tarybos 2014-09-24 sprendimu, Nr. xxx.

4) Savivaldybės administracijos Y skyriaus nuostatai; Savivaldybės administracijos Y skyriaus <...> pateikti dokumentai;

5) Savivaldybės administracijos Y skyriaus darbuotojų veikla ir administracinės procedūros priimančios sprendimus dėl valdytojų veiklos patikrinimų atlikimo, vertinti jų priimti sprendimai ir pan.

PAVYZDYS

Nustatyti korupcijos rizikos veiksniai:

1) nepakankamas procedūrų reglamentavimas

Savivaldybė neturi teisės akto, kuriame būtų nustatyta sprendimų dėl patikrinimų atlikimo priėmimo tvarka, o kriterijai, pagal kuriuos valdytojai yra atrenkami tikrinimui, yra neišsamūs ir gali būti taikomi nevienodai. Tokiu būdu paliekama per didelę diskrecija Savivaldybei vertinti ir spręsti savo nuožiūra, sudaroma galimybė nevienodai vertinti tuos pačius kriterijus, galimai sudaromos sąlygos piktnaudžiauti įgaliojimais priimant sprendimus.

PAVYZDYS

2) Savivaldybės vidaus kontrolės sistema veikia nepakankamai efektyviai

- Vertinant Savivaldybės veiklą analizuotoje srityje, nustatyta, kad valdytojų veiklos patikrinimų metu planuojamų tikrinti subjektų skaičius yra nustatomas Savivaldybės administracijos Y skyriaus darbuotojų nuožiūra, jiems tik sudarant jų veiklos patikrinimų grafiką. Patikrinimų planas, kuriame būtų nustatytas tikslus kompleksinių planinių patikrinimų metu privalomų patikrinti subjektų skaičius, nėra rengiamas. Todėl tokia situacija sudaro galimybes patikrinimus planuojantiems darbuotojams savo nuožiūra pasirinkti tiek subjektų, kiek jiems subjektyviai tais metais atrodo būtina.
- Sprendimus dėl patikrinimų atlikimo konkrečių subjektų atžvilgiu, priima Savivaldybės administracijos Y skyriaus darbuotojai, kurie taip pat patys dalyvauja valdytojų veiklos patikrinimų procese.

PAVYZDYS

Siūlymai:

Patvirtinti vidaus teisės aktą, kuriame numatyti sprendimų dėl administratorių tikrinimo, priėmimo tvarką, tokio pobūdžio sprendimus priimančius subjektus, taip pat reglamentuoti objektyvius ir lengvai pamatuojamus patikrinimų metu planuojamų tikrinti subjektų atrankos kriterijus.

Rengti kasmetinius kompleksinių planinių v patikrinimų planus ir juos patvirtinti Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu.

Maksimaliai užtikrinti „keturių akių“ principo įgyvendinimą, reglamentuojant, kiek tarnautojų turi atlikti patikrinimus, kokia tvarka jie turi būti rotuojami siekiant išvengti glaudžių ryšių užmezgimo ir nesąžiningo elgesio galimybių.

II Etapas (iii)

Atliekant įstaigos veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymą ir vertinimą, **rekomenduojama aprašyti:**

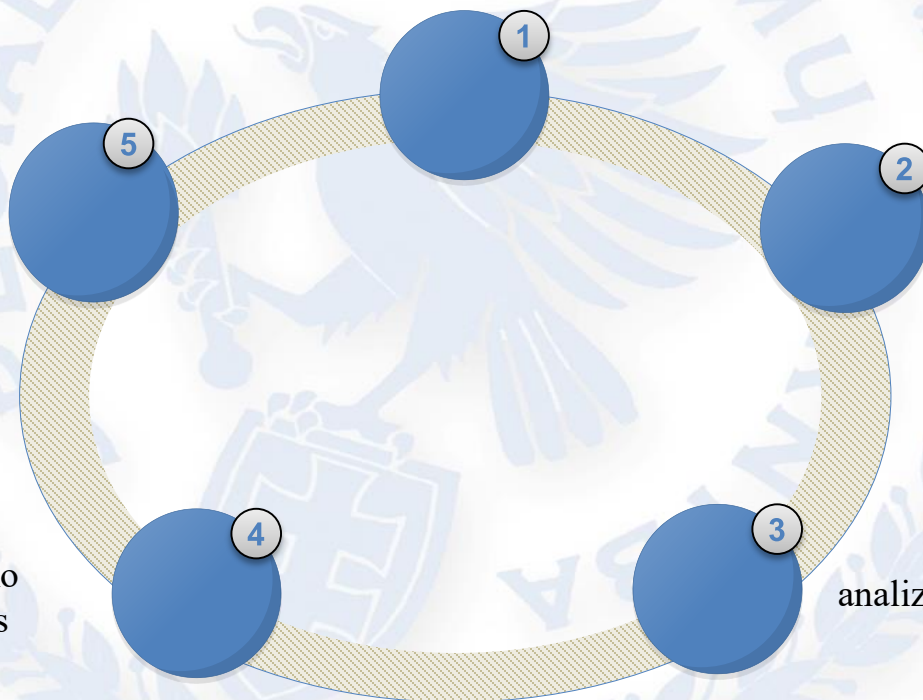

Aprašant rekomenduojame nurodyti:

Valstybės ir savivaldybės įstaigos, veiklos sritis, kuriose buvo atliekamas korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas

pateikiamus siūlymus dėl korupcijos rizikos veiksnių neigiamos įtakos panaikinimo ar sumažinimo

nustatytus korupcijos rizikos veiksnius, susijusius su Korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 3 dalyje įtvirtintais kriterijais

įgaliotus subjektus, nustačiusius korupcijos pasireiškimo tikimybę

analizuotą laikotarpį

Įstaigos veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo ir vertinimo aprašymas yra **pagrindas** parengti motyvuotą išvadą dėl įstaigos veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo.

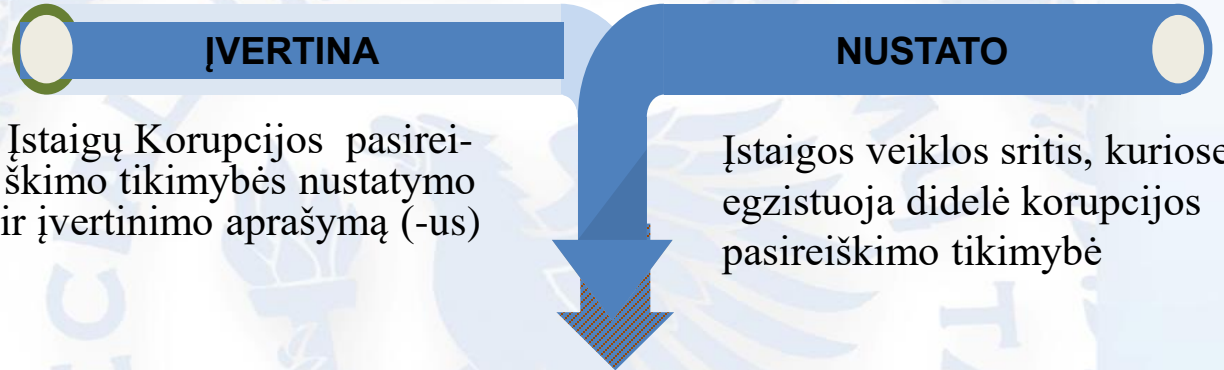
III etapas.

Motyvuotos išvados dėl įstaigos veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė KPT, surašymas.

Savivaldybių merai

(jų įgalioti asmenys)

SURAŠO

motyvuotą išvadą dėl įstaigos veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo

Sprendimų priėmimas

SPECIALIŲJŲ
TYRIMŲ
TARNYBA

Savivaldybių merai pasirašę motyvuotą išvadą dėl įstaigos veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo

priima sprendimą dėl:

- 1) išvadoje pateiktų siūlymų įgyvendinimo ir
- 2) motyvuotos išvados dėl įstaigos veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo pateikimo STT

PASITAIKANTYS IŠVADŲ DĖL KPT TRŪKUMAI

- KPT išvados nemotyvuotos.
- Savivaldybių veiklos sritys nevertinamos pagal joms tinkamus kriterijus.
- KPT nustatymas atliekamas ne korupcijos rizikos požiūriu rizikingiausiose srityse.
- Nenumatyti korupcijos rizikos veiksniai.
- Nenumatytos priemonės nustatytiems korupcijos rizikos veiksniams valdyti ar pašalinti ir korupcijos pasireiškimo tikimybei sumažinti.
- Vengimas konstatuoti didelę KPT.
- Laiku nepateikiama.

Diskusija

„Gal turite klausimų?“

